

Skapande skola handlingsplan 2019/2020

Handlingsplan för Skapande skola

Bakgrund

The International School of the Gothenburg Region (ISGR) är en International Baccalaureate (IB)-skola för årskurserna 0-12. Skolan är uppdelad på två campus: Guldheden (årskurs 0-5) och Götaberg (årskurs 6-12). ISGR är en få skolor i världen som erbjuder ett internationellt skolprogram som täcker alla grundskolans årskurser: Primary Year Programme (PYP), Middle Year Programme (MYP) och Diploma Programme (DP), auktoriserade av IB-organisationen. Skolan erbjuder också undervisning enligt den svenska läroplanen Lgr11, uppdelat på Lgr Primary programme (LGRP) och Lgr Middle programme (LGRM).

Den här handlingsplanen gäller hela grundskolan, årskurs 0-9. Detta då skolan inom ramen för Skapande skola vill öka fokus på kreativitet, kultur för, med och av barn. Ett område som prioriteras gemensamt av skolans campus och sektioner. I mötet mellan idéer och planering kan viktig utveckling ske.

Tidigare års teman för Skapande skola på ISGR har varit: den internationella skolkulturen, hur elever genom skapande förbereds för vuxenlivet, skapandets betydelse för ökad integration. Det här året vill vi fokusera på *den estetiska processens betydelse för välbefinnande och mindfulness*. Detta därför att elever skrivit i sina utvärderingar att de får träna sina kommunikativa och känslomässiga färdigheter genom Skapande skola. Vi vill då förnya oss genom att ta detta ett steg längre för att se vart det leder.

För att elever ska få det mesta ut av skolan tänker vi på ISGR att det är bra att utöka elevernas estetiska lärotillfällen i möjligaste mån, så att eleverna genom kulturen får så relevanta, användbara och viktiga verktyg som möjligt för att hantera, uttrycka och kommunicera sina känslor.

Skapande skola är ett komplement till redan pågående kulturarbete och estetisk verksamhet på skolan. Som blir särskilt viktigt då ISGR inte omfattas av kulturgaranti, det vill säga att eleverna garanteras ett bestämt antal kulturupplevelser per år.

På grund av skolans internationella inriktning finns dock en stor medvetenhet kring olika länders kulturer ändå och det sker utbyten med andra länder, till exempel Uganda, Spanien och Frankrike. Dessutom sker även kontinuerligt, internt kulturutbyte på skolan.

Skolan jobbar också med kreativa arbetssätt, både inkorporerat i och utanför ordinarie undervisning. Vi uppmuntrar i samband med det senare, ett öppet och experimenterande arbetssätt, som bygger på kunskapsdelning och samarbete över sektions- och campusgränser. Förra året tillsattes en Skapande skola-kommitté för att stärka detta arbete. Det här året har Skapande skola expanderat då ytterligare en Skapande skola-kommitté tillkommit. Och dokumentation av Skapande skola publiceras sedan det här året på två olika bloggar, en för åk F-5 och en för åk 6-9.

Vad är Skapande skola?

Skapande skola är ett projekt som Statens kulturråd beviljar bidrag. Det ger elever möjlighet att träffa professionella kulturutövare och delta i estetiska läroprocesser. Meningen är att stärka relationen mellan skola och kulturliv. Skapande skola ligger i linje med en rad viktiga styrdokument. Här är några exempel:

I Barnkonventionen, artikel 31 kan man till exempel läsa att: "Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreation och fritidsverksamhet."

Källa: <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full> [2019-01-02].

I de nationella kulturpolitiska målen kan man också läsa att: "För att uppnå de kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken: [---] särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur."

Källa: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/kultur/mal-for-kultur/> [2019-01-02].

Svensk Biblioteksförerings rekommendationer för folkbibliotekens barn- och ungdomsverksamhet: "Biblioteket ska vara en fristad och mötesplats för barn och ungdomar, där de möts med respekt av engagerade och kunniga vuxna. 'Biblioteket ska vara ett roligt ställe där det händer saker.' [...] Biblioteket ska vara en del av samhällets nätverk för barn och ungdomar när det gäller språkutveckling, kulturarv, kulturupplevelser och eget skapande." Källa: <https://www.biblioteksfor.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2017/01/barnrek.pdf> [2019-02-04].

Skapande skola hjälper också eleverna till ökad måluppfyllelse då projektet ligger i linje med mål för skolan, till exempel: "Den internationella baccalaureaten syftar till att utveckla frågande, kunniga och omtänksamma unga människor som hjälper till att skapa en bättre och fredligare värld genom interkulturell förståelse och respekt. [...] Dessa program uppmuntrar studenter över hela världen att bli aktiva, medkännande och livslångt lärande elever som förstår att andra människor, med sina olikheter också kan vara rätt."

Källa: <https://www.ibo.org/about-the-ib/mission/> [2019-01-02].

"Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig."

Källa: <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet> [2019-01-02].

I år har ISGR särskilt valt att fokusera på samtliga årskurser på skolan. Detta då Skapande skola har bidragit till att främja elevers självförtroende, självkänsla och gjort att de vågar ta mer plats. Projektet har också stöd från personal från både den nationella och internationella sektionen på skolan, vilket bidrar till ökat samarbete på skolan och ökad interaktion mellan eleverna på de båda sektionerna.

Vad görs idag?

Skolans inriktning är internationell och det finns därför ett stort engagemang kring olika kulturer, språk och globala frågor så som barns rättigheter.

Skolan genomför en serie evenemang varje år. Då jobbar elever från den internationella och nationella sektionen tillsammans för att undersöka olika teman och frågor.

Här är några exempel: kärleksveckorna, litteraturfestivalen, jämställdhetsdagen, internationella kvinnodagen, kulturveckan, internationella läskunnighetsdagen, FN-dagen, kulturdagarna med mera. Då sker dialoger, skapande och andra kulturella aktiviteter och gränsöverskridande samarbeten. Man tar upp värden för att stärka den internationella skolkulturen.

Förutom detta, så ordnas det lucia, vårshow, utställning i biblioteket med mera. Detta är tillfällen som främjar elevers estetiska lärprocesser, kulturella intressen och erfarenheter. Ett sätt att fira både elevers skapande och måluppfyllelser.

Skolan arbetar också för att stärka kontakten med professionella kulturutövare. Under kulturdagarna i slutet av läsåret får eleverna besöka muséer och institutioner. Enskilda lärare tar också med elever på utflykter till muséer (lärare inom samhällsorienterade ämnen, bild, teknologi med mera). Elever får också besök av skådespelare, gå på teater, bio, delta i workshops med mera.

Skolan ägnar också särskild uppmärksamhet åt minoritetsspråk / nordiska språk. Till exempel har elever två år i rad varit och sett filmen Sameblod. Besökt en utställning om romer på stadsmuséet med mera.

Syfte

Syftet är att skapa en långsiktig integrering av kulturella, konstnärliga och estetiska upplevelser med skolans ordinarie arbete. Här undersöks också frågor som är relevanta för alla på skolan, så som fritt flödande processer, hur man kan använda "naturliga" attityder, som nyfikenhet, arbeta undersökande i alla ämnen. Genom en ökad medvetenhet om den emotionella sidan av den estetiska lärprocessen, så som glädje kan elever öka sin medvetenhet om sig själva och sina färdigheter. De kan göra det genom att utveckla sina talanger inom konstnärliga områden, lära sig av varandras kulturarv, lära sig om skapande och kultur.

Här är några exempel på vad som kan falla inom skolåret 2019/2020's tema: *den estetiska processens betydelse för välbefinnande och mindfulness*. Det ger eleverna möjligheter att:

tolka upplevelser

reflektera över känslor

anlägga perspektiv

överföra känslor

kommunicera föreställningar

bli medvetna om fantasier

sätta upp visioner

experimentera

överskrida gränser

öppenhet för vad som finns inombords

möta det annorlunda

Det skulle leda till ökad trygghet, att få tillgång till fler verktyg för att prata om känslor, upplevelser och erfarenheter som ständigt är närvarande men sällan ges plats i formella sammanhang. Stress och spänningar skulle minska och eleverna bli mer öppna för att lära sig nytt och djupare, vilket skulle leda till ökad måluppfyllelse och personlig utveckling.

Fler röster skulle också höras, genom tillgång till fler uttryckssätt, vilket skulle bidra till fler diskussioner och att eleverna lär mer från varandra. På så vis får lättare att sätta sig in i andras perspektiv och i högre utsträckning formas till demokratiska medborgare.

Ett ökat fokus på den emotionella delen av skapandeprocessen, skulle leda till en större öppenhet. Att man vågar prata om hur det kan kännas inför vissa situationer, därför att man just då befinner sig i en trygg och kreativ miljö. Det skulle förbereda eleverna inför framtiden. Ge större förståelse och empati.

Genom att skapa tillsammans, på olika sätt och med olika innehåll, ökar gemenskap. Språkliga och andra barriärer överbryggas. Elevernas kreativitet, identitet, självkänsla och självständighet förstärks och frigörs, samtidigt som eleverna blir sedda på ett nytt sätt för det de gör. De uppmuntras också indirekt till problemlösning, genom att de får gripa tag i dilemman som uppkommer under skapandeprocessen.

Med andra ord får eleverna öva upp sina kreativa förmågor för att bättre kunna lösa komplexa problem som de senare i livet möter i sin omvärld, och blir berikade. I och med möten med professionella kulturaktörer får också eleverna kontakt med världen utanför skolan, och blir mer delaktiga i den. Får också lättare att relatera skolämnen till vad de möter i verkliga livet. Vilket är förutsättningar för ökad integration, gemenskap och ett "bättre" samhälle.

Skapande skola har betydelse för ökad jämställdhet. Då ISGR inte omfattas av någon kulturgaranti, ger Skapande skola en möjlighet för alla elever att delta i en professionellt ledd kulturverksamhet någon gång under sin skolgång.

Skapande skola ökar också elevinflytandet. Bidrar till fler demokratiska värden. Elevers erfarenheter och diskussioner lyfts. Eleverna får också möjlighet att föreställa sig olika fritidsintressen, karriärer och yrken kopplade till deras talanger och intressen inom kreativa ämnen. Eleverna får också lära sig om samhällets behov av estetiska ämnen: att artister kan vara viktiga personer när det gäller att stödja förändringar i samhället. De kan skapa förutsättningar för och stärka ett sätt att leva kreativt, hållbart och icke-våldsamt med mera.

Mål

Vårt fokus för det här årets Skapande skola är att undersöka: välbefinnande, nyfikenhet och självkännedom. Hur berikas vi som individer av kultur? Hur kan vi använda vår nyfikenhet för att utforska omvärlden? Utnyttja våra känslor som drivkraft i projekt? Och lära känna våra inre tillgångar bättre? Vi tänker att en ökad *medvetenhet* kommer leda till djupare inläring, att eleverna blir mer öppna för att våga prova nytt.

Ett viktigt mål i det här sammanhanget är också att alla eleverna på skolan ska få vara med och påverka utgången av Skapande skola. Vi tänker att det är viktigt att eleverna under sin skoltid sammantaget får prova på en rad olika uttryckssätt. Reflektera över olika sätt att skapa, tolka, analysera och presentera. Och att det sker på olika villkor beroende på elevernas ålder. Vi vill ge yngre elever lika möjligheter att delta i Skapande skola-evenemang och med dem diskuteras vad kreativitet är och betyder. Äldre får elever får friare möjligheter att delta och samtala kring nya uttryckssätt och sig själva. Kombinera kritiskt och kreativt tänkande.

På ISGR kommer eleverna från ovanligt många, olika länder. Det är därför extra viktigt att de får möjlighet att prova uttryckssätt från olika kulturer och länder, för att utvecklas på ett personligt såväl som på ett professionellt plan. De får då lättare att tillägna och identifiera sig med skolans internationella skolkultur och klara måluppfyllelse i skolan.

Genomförande

Allt arbete inom Skapande skola kretsar kring elevers tankar och initiativ. Skrivandet av ansökan och handlingsplan sker i samverkan mellan de båda campusen och rektorerna får i slutändan lämna synpunkter och godkänna denna. Hur förberedelser, genomförande och utvärdering går till har anpassats efter elevernas ålder och utifrån de specifika förutsättningar som gäller för skolans två campus.

Guldheden, åk F-5:

Förberedelse: Bibliotekarie, lärare och elever har samtal kring vad kreativitet är. Eleverna får titta på en mängd bilder för att sedan diskutera vad för slags kreativ workshop de vill delta i. Det görs sedan presentationer av kulturutövare som eleverna kommer få träffa.

Genomförande: Då barnen fortfarande är så små här anser vi det viktigt att ge alla samma möjligheter att delta och prova på nya uttrycksätt. Ansökan omfattar därför alla elever. Skapande skola händelserna i huvudsak koncentreras till två festivaler, som sker årligen: Läsfestivalen och Kulturveckan. Läsfestivalen betonar konsten att berätta en historia, genom ord och illustrationer. Den inspirerar och stöder också eleverna att skapa egna historier, på sitt eget sätt. Eleverna får utforska många olika sätt att berätta en historia. Kulturveckan låter eleverna delta i kreativa workshops, som skiljer sig mycket från de som vanligen sker under skolåret. De är ett utmärkt komplement till både PYP och LGRP-läroplanerna. Kulturveckan har ett nytt tema varje år och kulturella aktiviteter väljs med hjälp av elevers input.

Utvärdering: De yngre eleverna visar vad de har lärt sig genom verbala och visuella medel. De äldre eleverna fyller i en Google-blankett där de uppmanas att betygsätta de olika aktiviteterna de deltagit i, samt föreslå aktiviteter för nästa år. Medarbetare uppmanas att ge en eller två anekdoter om hur studenterna har svarat på aktiviteterna och hur de upplevde det.

Göteborg, åk 6-9:

Förberedelse: Elever får tillsammans med klassföreståndare tid att fundera och skriva ned vad för slags kreativ workshop de vill delta i. Dessa sammanställs och tas i beaktande. Skolan går också igenom önskemål som lämnats i utvärderingar av tidigare Skapande skola-insatser. Detta för att få ett större underlag. Bibliotekarie och lärare diskuterar sedan tillsammans och kommer överens om aktiviteter utifrån elevernas önskemål. Därefter får eleverna lämna in namn på kulturutövare som de vill träffa. Lärare kan också göra det, om de utgår ifrån elevernas önskemål. Därefter sker en omröstning som omfattar alla elever på skolan. Efter att elever fått en kort presentation, så de kan fatta informerade beslut.

Genomförande: Vi tycker det viktigt att barnen får lika tillgång till författarbesök då litteratur är väsentligt för utveckling av språk, empati och inlevelse. När det gäller andra estetiska uttryckssätt låter vi det vara frivilligt om eleverna vill delta, då eleverna blir mer motiverade då. Vi tar hänsyn till varje årskurs, vad de har för önskemål, så att insatsernas effekter ändå blir stora, när det gäller hur eleverna ser på vad de upplevt, vad de lärt sig och hur de påverkats. Eleverna förbereds för Skapande skola insatserna genom bibliotekariers och lärares presentationer av de artister de ska träffa. De får arbeta med teman som Skapande skola insatserna tar upp, läsa böcker av författare de kommer träffa med mera. Skapande-skola insatserna är utspridda över skolåret så att de kan inkorporeras med undervisningen.

Utvärdering: Elever gör utvärderingar under klassråd. De får diskutera, skriva ned tankar och frågor kring sina upplevelser, sin förförståelse, vad de lärt sig och hur de vill gå vidare. Lärarna reflekterar också på samma sätt, gör kopplingar till läroplaner med mera. Det förs vidare diskussioner, som följs upp. Biblioteket köper också in böcker utifrån författarskap, estetiska ämnen, eller kulturutövare som eleverna vill lära sig mer om.

Jämställdhetsperspektiv

Skolan skapar trygghet med fokus på rättigheter och tillgänglighet. Vi tar ansvar för elevers olika behov och gör anpassningar utifrån från barnens perspektiv. Målet är ett så inkluderande förhållningssätt som möjligt.

Skolan använder metoder för att tala om allas lika värde, vilka normer som syns och inte syns i samhället, reflektera över vilka ord vi använder, representation av män/kvinnor/cis- och transpersoner med mera. Detta görs i relation till litteratur, samtal om sociala medier, i samband med "kärleksveckan" med flera tillfällen och även kontinuerligt.

Vi önskar bjuda in lika stor andel män/kvinnor och låta lika många flickor/pojkar delta. Det går dock inte helt att styra, eftersom vi samtidigt utgår från elevers omröstningar. I alla fall kommer vi utgå från ett normkritiskt perspektiv. Vi vill att eleverna bejaktar sig själva, varandras likheter och olikheter. Inser att alla är unika men ändå lika, oavsett ursprung, kön, religion, sexuell

läggning och att de får möta positiva förebilder. Även lära sig att olika delar av ens identitet kan växla beroende på sammanhang.

Eleverna ska få känna sig fria att delta utifrån sina intressen, förutsättningar och bakgrunder. Upptäcka nya sidor hos sig själva och bejaka varandras olikheter i linje med skolans ledord: "Omfamna mångfald, utforska världen!"

Ett globalt tema finns alltid närvarande. Många elever på skolan har erfarenhet av att fundera mycket på sin kulturella identitet och hemhörighet. Även kring deras modersmål, hur det är att kunna tala ett annat språk bättre än sitt modersmål. Elever får därför träffa representanter för olika språk, och lokala, nationella och internationella förebilder. Många elever på skolan läser svenska som nybörjarspråk. Därför krävs det ur jämställdhetsperspektiv att skolan bjuder in artister som talar både svenska och engelska. Elever får också möjlighet att läsa böcker som blivit översatta till olika språk. Tillgång till talböcker, ljudböcker, lättlästa böcker med mera för att inkludera så många som möjligt i läsoplevelser. Alla som vill ska kunna delta och diskutera.

Planerade insatser. Guldheden, åk F-5

Bjuda in följande:

- 3 st författare (åk F-5). Detta för att uppmuntra och stödja elevers läsning och språkutveckling. Stärka elevernas kulturella identitet och språkkänsla. Utveckling av empati och att lära sig om olika miljöer och situationer, som annars inte hade varit möjligt. Författarna kommer bjudas in från olika geografiska platser.
- 1 st konstnär, origami (åk F-5). Genom möte med en origamikonstnär får elever del av den gamla, japanska konst- och konsthantverkstraditionen att vika papper papper. Stimuleras och stärkas elevers i sitt eget skapande, tänkande och problemlösning, via ett material som de dagligen omges av.
- 1 st konstnär, serier (åk 3-4. Alla elever i åk F-5 kommer samtidigt läsa serier.) Genom möte med en seriekonstnär får elever ökad inblick i hur bild och text kan samspela. De får utöka sina kunskaper i både bildkonst och berättande, vilket ofta då sker inom en humoristisk tradition.

- 1 st skådespelare/dramagrupp (åk F-5). Genom att träffa skådespelare eller dramagrupp får eleverna utvecklas socialt och kommunikativt. Få tillgång till fler uttrycksätt, utlopp för tankar, känslor och idéer.

Planerade insatser. Göteborg, åk 6-9

Bjuda in följande:

- 4 st författare (Åk 6-9). Teman som skolan kommer arbeta med i samband med att eleverna förbereds för författarbesöken är: fantasy (åk 6-7), bloggande (åk 8-9), andra världskriget (åk 9) och kvinnor i litteraturen, med annan bakgrund eller genusperspektiv än det "vanliga" (åk 8).
- 1 st konstnär inom teckning/måleri (åk 6). Genom möte med konstnär stärks eleverna i sin fantasi, att uppleva konst på sitt eget sätt. De får också fokusera på sitt eget skapande, tänkande och sin relation till omvärlden. Hitta sitt personliga uttryck för att kommunicera det.
- 1 st animatör (åk 7). Elever vill skapa datoranimerad film. Genom att delta i en workshop i animation kommer de få öva berättarteknik med hjälp av bilder och digitala verktyg.
- 1 st skådespelare/dramagrupp. (åk 8) Genom möte med skådespelare eller dramagrupp får eleverna öva sin inlevelse och ökad kännedom om olika känslöstämningar man kan uppleva, och situationer man kan stå inför. De får samtidigt öva upp sin empati, vad det innebär att vara någon annan.
- 1 st filmvisning åk 8-9. Eleverna får genom projektet Liyana se en film med samma namn, av Shofela Coker och Philip Miller. Den utspelar sig i Afrika och förmedlar en rad positiva värden. Därefter får eleverna jobba med filmen på olika sätt: storytelling och lektions- och diskussionsunderlag: <https://www.liyanathemovie.com/getinvolved/>
- 1 st rap musiker (åk 9). Elever har önskat att få lära sig mer om rap och körsång. Lära sig kommunicera budskap via raps. Ta musikaliska initiativ och öva rytmiska färdigheter. Använda både ord och röst för att kommunicera slagfärdigt och nå ut till publik.

Dokumentation

Insatserna kommer dokumenteras bland annat genom:

- Utställning i biblioteket
- Bibliotekariers bloggar: <https://lmcgotaberg.wordpress.com/>
<https://isrguldlibrary.wordpress.com/>
- ISGR's facebookside
- ISGR's Instagramkonto
- Nyhetsbrev till föräldrar

Samverkan

Vi använder oss av kulturutövare som har genomgått minst treårig konstnärlig utbildning eller försörjt sig enbart på sin konst under de senaste åren. Dessa kulturutövare har också erfarenhet av att jobba pedagogiskt med målgruppen barn och unga.

Vid bokningar använder vi oss av till exempel:

- Författarcentrum
- Illustratörscentrum
- Kulturkatalogen Väst
- Kulturterminen
- Drums for Peace Network
- Talarforum
- Kontakt med barnkulturkonsulent

Detta är för att säkerställa professionalitet.

Kulturrådet har också godkänt att vi själva kan boka utländska författare för Skype-samtal.

Kontaktperson:

Elin Wästlund

School librarian ISGR

elin.wastlund@isgr.se

T +46 (0)31 708 92 06